

Esteve Riambau Quadern de cinema

París acull l'estrena teatral d'una obra sobre Orson Welles. Josep Maria Pou encarnarà el director als escenaris del nostre país

Welles al servei del teatre

Aquesta setmana s'ha estrenat a París *Votre serviteur: Orson Welles*, versió francesa d'una obra teatral nord-americana que gira al voltant del director de *Citizen Kane*. Richard France, el seu autor, va escriure ja fa uns quants anys el primer i millor estudi sobre l'activitat escènica del polifacètic artista, que era una estrella de Broadway i de la ràdio abans de trepitjar el seu primer estudi cinematogràfic amb només vint-i-cinc anys. I de la teoria, a la pràctica. Basat en aquest coneixement del personatge, France ha escrit una obra teatral on Welles és el protagonista d'un drama que va molt més enllà dels límits biogràfics.

Tota l'acció transcorre en un estudi de ràdio de Los Angeles on Welles, el dia del seu 70 aniversari, enregistra uns anuncis publicitaris mentre espera una trucada de Spielberg que li ha de permetre acabar la seva adaptació de *Don Quixot*. L'altre personatge és el tècnic de so, un jove que va per feina i el fa tocar de peus a terra cada cop que el geni s'enlaira amb alguns dels seus records. La infantesa a Dublín, les primeres experiències a Broadway, el matrimoni amb Rita Hayworth, la denúncia del policia que va deixar cec un soldat negre o la carta que va enviar a Isak Dinesen són alguns dels passatges que Welles evoca a l'escenari per convertir-se, ell mateix, en un personatge que podria ser qualsevol dels de la seva obra: l'home totpoderós que, com Kane, Arkadin o el policia de *Sed de mal*, acaba perdent-ho tot.

Jean-Claude Druout, un actor que ha interpretat Émile Zola,

Jean-Claude Druout recrea a 'Votre serviteur: Orson Welles' la figura del gran cineasta en un drama estrenat a París ■ LOT

Jean Jaurès o Alexandre Dumas en recents sèries històriques de la televisió francesa, presta la generositat del seu físic per ressuscitar, amb l'ajut d'una barba blanca, una túnica i un bastó, una convincent rèplica de Welles. Un Welles vell, acabat, però que encara conserva tota la seva vehemència, derivada d'un passat gloriós. Druout subratlla el seu paral·lelisme amb Don Quixot però no amb tota la força del text original, el qual també perd una bona part del seu sentit

France ha escrit una obra teatral on Welles és el protagonista d'un drama que va molt més enllà dels límits biogràfics

de l'humor en una interpretació massa solemne i una escenografia excessivament convencional.

Cinema, teatre i ràdio, les tres grans potes de l'obra de Welles —conjuntament amb la televisió— es condensen ara damunt un escenari que redueix el personatge a la confrontació amb un jove tècnic de ràdio. A les seves mans està, també, la facultat de transformar la veu de Welles per fer-li recuperar el seu poder. Els anuncis que enregistra són de menjar

per a gossos, d'una companyia d'assegurances o d'un laxant, però la veu és la mateixa que va fer creure els seus oients que els marciàns envaïen els EUA. Els anys passen i la contribució del tècnic de so resulta imprescindible no només per garantir les engrunes de Hollywood sinó per evocar la glòria d'un artista multifacètic fins i tot després de la seva mort. Llibres, pel·lícules i ara obres de teatre com *Obediently yours* mantenen viva la llegenda de Welles.

Josep Maria Pou interpretarà Orson Welles al nostre país

■ Josep Maria Pou ha sigut un espectador d'excepció a l'estrena parisina de *Votre serviteur: Orson Welles*. Volia copsar de primera mà les vibracions en escena d'una obra que ell interpretarà al nostre país durant la temporada 2007/2008. Teatre, cinema, televisió i un programa radiofònic sobre els musicals de Broadway formen part del bagatge artístic que apropa l'actor català amb el nord-americà i justifiquen la seva fascinació per una obra que és un veritable regal per a qualsevol actor disposat a ficar-se dins la pell d'Orson Welles.

A més de França i Espanya, *Obediently yours* també te con-

tactes avançats per disposar, durant els propers anys, de versions poloneses, alemanyes, holandeses o italianes. Simon Callow, l'actor britànic que acaba de publicar el segon volum d'una imprescindible biografia d'Orson Welles, també s'ha interessat per dirigir l'obra en escenaris de Londres. Richard France, l'autor, tampoc no es va voler perdre l'estrena francesa de la seva obra al teatre Marigny de París.

El mateix Welles també havia interpretat diverses obres a la capital francesa, on, a més, va dirigir i interpretar alguns dels seus films. Després d'un accidentat inici de rodatge a l'antiga Iugoslà-

J.M. Pou, a la foto a 'Rei Lear', interpretarà Orson Welles aviat ■ FRANCESC MELCION

via, *El procés* es va rodar a la Gare d'Orsay, avui convertida en museu dels impressionistes després d'haver acollit els malsons de Kafka filtrats per Welles. Dues versions escèniques de *Campanadas a medianoche*, un *Macbeth* interpretat per actors negres al cor de Harlem o un *Juli Cèsar* on els personatges shakespearians anaven vestit amb les camises negres de Mussolini van ser altres reptes teatrals de Welles. A més, naturalment, d'un *King Lear* a Nova York com el que Josep Maria Pou acaba d'interpretar no fa gaire als nostres escenaris, qui sap si per escalfar motors abans de recrear Orson Welles.